

УДК 81'373.7-055.62

DOI: [https://doi.org/10.18524/2307-4604.2019.2\(43\).186256](https://doi.org/10.18524/2307-4604.2019.2(43).186256)

ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ ТА ЇХ СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ В ДИТЯЧОМУ ФОЛЬКЛОРНОМУ ЖАНРІ

Чорна О.О.

кандидат педагогічних наук, старший викладач,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
ORCID ID: 0000-0002-4889-1346

Кулик К.О.

асистент, Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного

У статті подано аналіз семантичних особливостей фразеологічних одиниць в співвідношенні з їх компонентним складом і обумовлених природною динамічністю віршів дитячого фольклорного жанру. Фразеологія - наука про фразеологічні одиниці, тобто про стійкі поєднання слів з ускладненою семантикою, що не утворюються за структурно-семантичними моделями змінних повідомлень. Фразеологічні одиниці заповнюють лакуни в лексичній системі мови, яка не може повністю забезпечити найменування позначених людиною сторін дійсності, і в багатьох випадках є єдиним позначенням предметів, якостей, процесів, станів, ситуацій. Фразеологізм - стійке словосполучення, в якому виділення ознак предмета підпорядковане його цілісному значенням, внаслідок чого воно функціонує в складі пропозиції як еквівалент окремого слова. Класифікація фразеологізмів завжди посідала значне місце в фразеології. Це, перш за все, систематизація великого фактичного матеріалу з максимальною повнотою його охоплення. Особливість класифікації полягає в тому, що неумотивованість їх значень відбивається на відмежуванні певних типів. Класифікаційних схем фразеологізмів існує кілька, причому в кожній з них вирізняється від двох до чотирьох типів. Окремі класифікації містять велику кількість типів і підтипів, використання яких на практиці досить складно. Кожна фразеологічна одиниця характеризується специфічним набором смислових одиниць, мінімальних смислових компонентів-семантики. Вони є мінімальними одиницями семантики фразеологічних одиниць і виконують смислово і смислотворчу функції. В ході дослідження фразеологічних одиниць у текстах дитячого фольклору «Nursery Rhymes» ми визначили, що серед багатого арсеналу засобів вираження велика роль належить фразеологізмам.

Ключові слова: фразеологічні звороти, дитячий фольклорний жанр.

ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЕ ЕДИНИЦЫ И ИХ СЕМАНТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ В ДЕТСКОМ ФОЛЬКЛОРНОМ ЖАНРЕ

Чёрная О.А.

кандидат педагогических наук, старший преподаватель,
Мелитопольский государственный педагогический университет
имени Богдана Хмельницкого

Кулик Е.А.

ассистент, Таврический государственный агротехнологический университет
имени Дмитрия Моторного

В статье представлен анализ семантических особенностей фразеологических единиц в соотношении с их компонентным составом и обусловленных естественной динамичностью стихов детского фольклорного жанра. Фразеология - наука о фразеологических единицах, то есть об устойчивых сочетаниях слов с осложненной семантикой, не

образующихся по структурно-семантическим моделям переменных сообщений. Фразеологические единицы заполняют лакуны в лексической системе языка, которая не может полностью обеспечить наименование обозначенных человеком сторон действительности, и во многих случаях является единственным обозначением предметов, качеств, процессов, состояний, ситуаций. Фразеологизм - устойчивое словосочетание, в котором выделение признаков предмета подчинено его целостному значению, вследствие чего оно функционирует в составе предложения, как эквивалент отдельного слова. Классификация фразеологизмов всегда занимала значительное место в фразеологии. Это, прежде всего, систематизация большого фактического материала с максимальной полнотой его охвата. Особенность классификации заключается в том, что немотивированность их значений отражается на ограничении определенных типов. Классификационных схем фразеологизмов существует несколько, причем в каждой из них различается от двух до четырех типов. Отдельные классификации содержат большое количество типов и подтипов, использование которых на практике довольно сложно. Каждая фразеологическая единица характеризуется специфическим набором смысловых единиц, минимальных смысловых компонентов-семантики. Они являются минимальными единицами семантики фразеологических единиц и выполняют смысловую и смыслообразующие функции. В ходе исследования фразеологических единиц в текстах детского фольклора «Nursery Rhymes» мы определили, что среди богатого арсенала выразительных средств большая роль принадлежит фразеологизмам.

Ключевые слова: фразеологические обороты, детский фольклорный жанр.

PHRASEOLOGICAL UNITS AND THEIR SEMANTIC FEATURES IN THE CHILDREN'S FOLKLORE GENRE

Chorna O.

candidate of pedagogical sciences, senior lecturer,
Melitopol Bohdan Khmelnytsky State Pedagogical University

Kulyk K.

assistant, Dmytro Motornyi Tavria State Agrotechnological University

The article shows an analysis of the semantic features of phraseological units in relation to their component composition and due to the natural dynamism of the verses of the children's folklore genre. Phraseology is the science of phraseological units, that is, about stable combinations of words with complicated semantics that are not formed by structural-semantic models of variable messages. Phraseological units fill the gaps in the lexical system of the language, which cannot fully provide the name of the sides of reality indicated by a person, and in many cases is the only designation of objects, qualities, processes, states, situations. Phraseologism is a stable phrase in which the selection of the attributes of an object is subordinated to its integral meaning, as a result of which it functions as part of a sentence as the equivalent of a single word. The classification of phraseological units has always occupied a significant place in phraseology. This is, first of all, the systematization of large factual material with the maximum completeness of its coverage. A feature of the classification is that the non-motivation of their values is reflected in the delineation of certain types. There are several classification schemes for phraseological units, and in each of them it differs from two to four types. Separate classifications contain a large number of types and subtypes, the use of which in practice is rather difficult. Each phraseological unit is characterized by a specific set of semantic units, minimal semantic components. They are the minimum units of the semantics of phraseological units and perform word-for-word and sense-forming functions. In the course of the study of phraseological units in the texts of children's folklore "Nursery Rhymes", we determined that among the rich arsenal of expressive means a large role belongs to phraseological units.

Key words: phraseological units, children's folklore genre

Вступ

У статті подано аналіз семантичних особливостей фразеологічних одиниць у співвідношенні з їх компонентним складом та обумовлених природ-

ню динамічністю віршів дитячого фольклорного жанру. Фразеологія - наука про фразеологічні одиниці, тобто про стійкі сполучення слів з ускладненою семантикою, які не утворюються за структурно-семантичними моделями перемінних сполучень. Фразеологічні одиниці заповнюють лакуни в лексичній системі мови, яка не може повністю забезпечити найменування позначених людиною сторін дійсності, і в багатьох випадках є єдиним позначенням предметів, якостей, процесів, станів, ситуацій. Фразеологізм - стійке словосполучення, у якому виділення ознак предмета підпорядковане його цілісному значенню, внаслідок чого воно функціонує у складі речення, як еквівалент окремого слова. Існує чимало класифікацій фразеологічних одиниць за різними аспектами. Наприклад, Ш. Баллі, який вважається засновником теорії фразеології, який перший намагався класифікувати фразеологічні одиниці (ФО), визначив чотири типи фразеологізмів: 1) вільні словосполучення, 2) звичні сполучення, 3) фразеологічні ряди, 4) фразеологічні єдності. Його послідовником став В.В. Виноградов. Функція фразеологізмів - не називати предмет, а характеризувати його, виражати ставлення мовця (позитивне чи негативне) до того чи іншого об'єкта реальної дійсності. В центрі уваги фразеологічної системи мови знаходиться не той, хто говорить, а той, про кого говорять, кому дається оцінка. Отже, фразеологізми, з одного боку, зближуються зі словом, а з іншого - зі словосполученням. Виходячи з вищенаведених характеристик, можна дати таке визначення фразеологізму: фразеологізм - відтворювана одиниця мови з двох або більше слів, цілісна за своїм значенням і стійка за структурою (Антрушина, Афанасьева, Морозова 2005: 242). Класифікація фразеологізмів завжди посідала значне місце у фразеології. Це, насамперед, систематизація великого фактичного матеріалу з максимальною повнотою його охоплення. Особливість класифікації полягає у тому, що неумотивованість їх значень відбивається на відмежуванні певних типів. Класифікаційних схем фразеологізмів існує декілька, причому у кожній з них розрізняється від двох до чотирьох типів. Окремі класифікації містять велику кількість типів і підтипів, використання яких на практиці досить складне. Кожна фразеологічна одиниця характеризується специфічним набором смислових одиниць, мінімальних смислових компонентів-семантики. Вони є мінімальними одиницями семантики фразеологічних одиниць і виконують смисловизначну і смислоутворюючу функції. У ході дослідження фразеологічних одиниць у текстах дитячого фольклору «Nursery Rhymes» ми визначили, що серед багатого арсеналу виразних засобів велика роль належить фразеологізмам.

Метою статті є аналіз семантичних особливостей фразеологічних одиниць у співвідношенні з їх компонентним складом та обумовлених природною динамічністю віршів дитячого фольклорного жанру. Об'єктом дослідження являються фразеологічні одиниці англійської мови. У мовознавців не склалися єдиної думки про те, що таке фразеологізм, а отже, й немає єдиних поглядів на склад цих одиниць у мові. Одні дослідники (Л.П.Сміт, В.П.Жуков, В.Н.Телія, І.М.Шанський і ін.) включають до складу фразеології стійкі сполучення, інші (Н.Н.Амосова, А.М.Бабкін, А.І.Смирницький і ін.) - тільки певні

групи. Так, деякі лінгвісти (у тому числі й академік В.В. Виноградов) не включають у розряд фразеологізмів прислів'я, приказки і крилаті слова, вважаючи, що вони за своєю семантикою і синтаксичною структурою відрізняються від фразеологічних одиниць. В.В. Виноградов стверджував: « Прислів'я і приказки мають структуру речення і не є семантичними еквівалентами слів» (Арбекова 2001:184).

Фразеологічні одиниці - специфічні мовні формування - вже в узусі є носіями прагматичного потенціалу, оскільки їх значення з самого зародження - впливати як на адресата, так і на об'єкт висловлювання. В них виражені результати пізнавальної діяльності людини. В центрі фразеологічного висловлювання знаходиться людина (суб'єкт та адресат) в її відношенні до мовного твору, в якому реалізується певна інтенція (Арнольд 2003:165).

Фразеологізми характеризуються відтворюваністю, цілісністю значення, стійкістю, непроникністю. Усі ці ознаки зближують фразеологізм зі словом. Переважна більшість фразеологізмів еквівалентна окремому слову, і, як окремі слова, фразеологізми виступають у ролі єдиного складеного знака : *to skate on thin ice* (буквально « кататися на тонкому льоді») = *to risk* «ризикувати», а *mare's nest* (буквально « кобиляче гніздо») = *fable* « вигадка» (Антрушина, Афанасьева, Морозова 2005:242).

Фразеологічні одиниці так само, як і стійкі сполучення взагалі, входять до системи частин мови. Належність до частин мови закріплюється синтаксичними функціями, в яких ці одиниці вживаються. Наприклад, вислів *in the twinkling of an eye* - як оком змигнути - можна віднести до адвербіальних, оскільки він завжди виступає у ролі обставини.

Від компонентів фразеологізма не можна утворити зменшувальні форми.

До того ж фразеологізмам властива варіативність, тобто один фразеологізм може мати декілька значень. Наприклад, *as weak as water* - 1) слабенький, 2) невитриманий.

Слово має один наголос, а фразеологізм має стільки наголосів, скільки є в ньому повнозначних слів.

Фразеологізми дослівно не перекладаються.

Як відомо, фразеологізми виникають з вільного сполучення слів, що вживається в переносному значенні. Поступово переносність забувається, стирається, і сполучення стає стійким. У залежності від того, наскільки стираються номінативні значення компонентів фразеологізму, настільки сильно в них переносне значення, В.В. Виноградов і поділяє їх на три типи: -фразеологічні зрощення; -фразеологічні єдності; -фразеологічні сполучення (Арбекова 2001:189).

1) Фразеологічні зрощення, або ідіоми - це абсолютно неподільні, нерозкладні стійкі сполучення, загальне значення яких не залежить від значення складових їхніх слів: *kick the bucket* (розм..) - зігнутися; умерти; простягнути ноги; *send smb. to Coventry* - бойкотувати когось, припинити спілкування з ким-небудь; *at bay* - загнаний, у безвихідному становищі; *be at snib's beck and call* - бути завжди готовим до послуг; *to rain cats and dogs* - лити як з цебра (про дощ); *be all thumbs* - бути неспритним, незграбним;

Kilkenny cats - смертельні вороги. Фразеологічні зрощення виникли на базі переносних значень їхніх компонентів, але згодом ці переносні значення стали незрозумілі з погляду сучасної мови.

2) Фразеологічні єдності - це такі стійкі сполучення слів, у яких при наявності загального переносного значення чітко зберігаються ознаки семантичної роздільності компонентів: to spill the beans - видати секретно; burn bridges - спалювати мости; to have other fish to fry - мати значні справи; to throw dust into smb.'s eyes - поливати брудом; to be narrow in the shoulders - не розуміти жартів; to paint the devil blacker than he is - згущати фарби; to put a spoke in smb.'s wheel - уставляти цівка в колеса; to hold one's cards close to one's chest - тримати що-небудь у секреті, не розголошувати що-небудь, помовчувати, тримати язик за зубами; to gold refined gold - золотити чисте золото, намагатися поліпшити, прикрасити що-небудь і без того досить гарне; to paint the lily - підфарбувати колір лілії, намагатися поліпшити або прикрасити що-небудь, що не вимагає поліпшення.

3) Фразеологічні сполучення - це стійкі звороти, до складу яких входять слова і з вільним, із фразеологічно пов'язаним значенням: a bosom friend - старий друг, a pitched battle - запекла сутичка, (to have) a narrow escape - врятуватися чудом, to frown one's eyebrows - насупити брови, Adam's apple - адамово яблуко, a Sisylean labor - Сизифова праця, rack one's brains - ламати голову (посилено думати, згадувати), to pay attention to smb. - звернути на кого-небудь увагу, і т. п.

Наведена класифікація довго вважалася провідною у мовознавстві.

В плані вираження фразеологічна одиниця є певною структурно - граматичною конструкцією, сконструйованою за моделями вільних словосполучень або речень, що існують в тій або іншій мові.

Відомо, що фразеологізми за своєю структурою не відрізняються від звичайного словосполучення. Вони сконструйовані за зразком тих або інших вільних синтаксичних конструкцій, що існують в мові в даний час або існували в минулому.

Аналіз структурно-граматичної організації фразеологізмів здійснюється в роботі з урахуванням наступних ознак:

1. Морфологічного виразу стрижневого компонента фразеологічної одиниці. Даного критерію дотримуються більшість дослідників фразеологічної одиниці в порівняльному плані. Під стрижневим компонентом фразеологічної одиниці мається на увазі провідний, граматично незалежний компонент, що відноситься до межової частини мови і зумовлює функціонування даної фразеологічної одиниці як певного члена речення. Виділяються субстантивні, дієслівні, ад'єктивні фразеологічні одиниці.

2. Синтагматичної будови фразеологічної одиниці, тобто організації фразеологічної одиниці у вигляді словосполучень з різним типом синтаксичного зв'язку (сурядній або підрядній) або речень. Такий підхід до розгляду фразеологічної одиниці знаходимо в роботах Н. Н. Амосової, З.Т. Покровської, В. Ф. Скнари та інших лінгвістів.

3. Характеру синтаксичних підрядних зв'язків фразеологічних одиниць. Виділяються атрибутивні, об'єктні фразеологічні одиниці.

4. Способу виразу синтаксичних відносин (узгодження, управління, примикання). Засоби (прийоми), вираження синтаксичних зв'язків, які увійшовши, як складова частина до структури даної мови, з одного боку, відображають її типологію, а з іншого, несуть в собі такі ознаки, які дають можливість визначити типологічні характеристики мови на рівні словосполучень.

5. Положення залежного компонента фразеологічної одиниці по відношенню до стрижневого. Виділяються фразеологічні одиниці із залежним компонентом в препозиції або постпозиції.

Облік всіх означених особливостей дає найбільш повну структурно - граматичну характеристику фразеологічних одиниць, семантично орієнтованих на людину.

Основні внутрішньоструктурні ознаки мов безпосередньо накладають свій відбиток на структурно-граматичну організацію фразеологічних одиниць. Серед них необхідно виділити:

1) наявність неозначеного або певного артикля в більшості фразеологічних одиниць англійської мови як граматичної категорії, що властива англійській мові;

2) наявність лише двох відмінків (загального і присвійного) у фразеологічних одиницях англійської мови;

3) часте вживання в англійських фразеологізмах компонента «one's», який в контексті замінюється особистим займенником в об'єктному відмінку як вимагає ситуація ;

4) відсутність категорії роду у іменників англійської мови; Виділені наступні типи фразеологізмів :

1. Фразеологічні одиниці із структурою словосполучення:

1) дієслівні фразеологічні одиниці;

2) субстантивні фразеологічні одиниці;

3) ад'єктивні фразеологічні одиниці.

Особлива роль виражальних засобів належить фразеологізмам. Сильові риси жанру визначають відбір та особливості актуалізації цих одиниць. При вивченні фразеологічних одиниць в англійському дитячому фольклорному жанрі «Nursery Rhymes» було відібрано 700 фразеологічних одиниць з 900 текстів. Дослідження проводилося на основі широкого розуміння фразеології, об'єктом якої є всі стійкі поєднання слів з ускладненим значенням. Досліджувалися фразеологічні одиниці з однотипною структурою і функцією (дієслівні, ад'єктивні, компаративні, фразеологічні одиниці різних структурних моделей). Бралися до уваги також фразеологічні одиниці так званих «прізвиськ», прислів'я. Досліджувалися евфонічні засоби, які сприяють семантичній єдності компонентів субстантивних фразем, а саме: алітерація та рима. Отримані результати свідчать про значну перевагу дієслівних фразеологічних одиниць (50 %). Наприклад : cheer up - підбадьоритися; blow one's horn - вихвалитися; go mad- з'їхати з глузду; keep quiet- мовчати; toss up - грати в орлянку ; to pipe one's eye - плакати ; live on nothing — харчуватися самим повітрям; to smell a rat - передчувати щось недобре.

Вираз *to trush the cob webs off the sky*» взято із фразеологізму «*blow away the cob webs*» - подихати свіжим повітрям, прогулятися. Перевага дієслівних фразеологізмів пояснюється жанровими особливостями віршів. Кожний текст, що досліджується, характеризується сюжетною закінченістю і являє собою швидкий перехід від початкового епізоду до кінцевого. Природна динамічність віршів, сюжетний розвиток яких буквально «загнуданий дією», заперечує в дитячому фольклорі все аморфне, невиразне, і обумовлює переважне використання дієслівних фразеологічних одиниць. Домінуюче вживання цих одиниць співвідноситься з психологічною основою дитячого фольклору, що відображає високу фізичну активність дітей. Значне місце у фразеологічному жанрі займають субстантивні фразеологічні одиниці (17%), що, перш за все, пояснюється багатством унікальних фольклорних образів, що становлять їх основу. Ці одиниці концентрують в дитячому фольклорі своєрідність художніх поетичних традицій англійського народу і виражають національну специфіку жанру, що вивчається: *man in moon* - міфічна людина, що мешкає на місяці, *Jack Homer* - самовдоволенний хлопчик, *Robin Good fellow* - фольклорний герой: Робін добрий малий, *Mother Bunch* - ворожка (на ім'я англійської ворожки 16 століття), *Simple Simon* - простак. Дані фразеологічні одиниці відкривають теми багатьох віршів, надаючи експресивності всьому контексту. Широко вживаються також ад'єктивні фразеологічні одиниці (близько 13%). Проте, як показав аналіз, на відміну від некомпаративних фразеологічних одиниць (1%), які не відповідають динамічності віршів і є «плодом досвіду, абсолютно недопустимого для маленьких дітей», компаративні фразеологічні одиниці в дитячому фольклорі більш численні (12%), наприклад : *as good as gold, as busy as bee, as fair as lily, as white as swan, as black as ink*. Особливість синтаксичної побудови «*Nursery Rhymes*», де кожний рядок вірша є закінченим цілим, активізує вживання компаративних фразеологічних одиниць. Їх ритмічна і синтаксична структура дозволяють їм виконувати функцію окремого рядка і вписуватися в тканину вірша без зміни послідовності компонентів:

As soft as silk

As white as milk As bitter as gall Thick wall

And green coat covers me all.

Вживання фразеологічних одиниць комунікативного типу - прислів'їв і приказок є цілком передбаченим в дитячому фольклорі (15%), оскільки він концентрує мудрість, що заповідається народом нащадкам. Наприклад: *Early to bed And early to rise Is the way to be healthy And wealthy and wise* - Хто рано лягає і рано встає, здоров'я, багатство і ум наживе. *An apple a day sends a doctor away*. Їж по одному яблуку в день і лікар не буде потрібний. Рідко вживаються адвербіальні фразеологічні одиниці.

Звернемося до аналізу відібраних контекстів з точки зору введення фразеологічної одиниці в текст. Кількісні дані свідчать про значне переважання випадків узуального вживання фразеологічної одиниці - 90 % .

Ця особливість обумовлена такими жанровими параметрами «*Nursery Rhymes*» як стереотипність і доступність і підтверджує той факт, що в дитячому фольклорі певна емоційність і виразність створюється тією експре-

сивною емотивною потенцією, яка властива для фразеологічних одиниць як одиниць мови.

Аналіз показав, що основними прийомами оказіональних стилістичних перетворень в жанрі, що вивчається, є подвійна актуалізація (5%), порушення стилістичної дистрибуції (3%), вклинення (1,5 %) і додавання (0,5%). Найбільш поширені стилістичні прийоми - подвійна актуалізація і порушення стилістичної дистрибуції, оскільки вони знаходять велику детермінованість жанрової специфіки «Nursery Rhymes» як типу тексту. Зіткнення і реалізація буквального і переносного значень фразеологічних одиниць при подвійній актуалізації створюють одночасне сприйняття двох планів, що підсилює комічність всього тексту. Саме тому стилістичний прийом подвійної актуалізації активно використовується для створення комічного ефекту в дитячому фольклорі та стимулює його ексцентричність, наприклад:

Birds of a feather flock together And so will pigs and swine
Rats and mice will have their choice, And so will I have mine.

Завдяки використанню фразеологічних одиниць порушується стилістична дистрибуція в жанрі «Nursery Rhymes». В світі дитячого фольклору тварини володіють всіма людськими якостями, наприклад : «Robin Red breast lost his nest, for he was gallant bird» і т. ін. Цей прийом, що змінює звичну сполучуваність фразеологічних одиниць, підсилює експресивність і виразність віршів і підкреслює їх парадоксальність. Отже, фразеологічна одиниця -це відтворювана одиниця мови з двох або більше слів, цілісна за своїм значенням і стійка за структурою. У ході дослідження ми виявили той факт, що неумотивованість значень фразеологізмів відбивається на відмежуванні певних типів. Провідними диференційними ознаками, які можна вважати за основу класифікації фразеологічних одиниць, можуть бути визнані:

- найбільш безпосередньо пов'язані з основною якісною особливістю фразеологізмів як одиниць постійного контексту;
- характерні саме для фразеологічних одиниць і не є спільними як для фразеологічного фонду, так і для словникового складу мови і для змінних мовних утворень.

Кожна фразеологічна одиниця характеризується специфічним набором смислових одиниць, мінімальних смислових компонентів-семантики. Вони є мінімальними одиницями семантики фразеологічних одиниць і виконують смисловизначну і смислоутворюючу функції. У ході дослідження фразеологічних одиниць у текстах дитячого фольклору «Nursery Rhymes» ми визначили, що серед багатого арсеналу виразних засобів велика роль належить фразеологізмам. Взаємозв'язок жанрової специфіки твору і фразеологічної одиниці найбільш чітко проявляється при якісній інтерпретації кількісної характеристики структурно-семантичних типів фразеологічних одиниць(50%). Ця перевага пояснюється природною динамічністю віршів, сюжетний розвиток яких буквально «загнузданий» дією» і заперечує в дитячому фольклорі все аморфне, невиразне. Домінуюче вживання цих одиниць співвідноситься з психологічною основою дитячого фольклору, що відображає високу активність дітей. Значне місце у дитячому жанрі займає

ють субстантивні одиниці (17%), що, перш за все, пояснюється багатством унікальних фольклорних образів, є їх основою.

Список літератури

- Алефіренко М.Ф. Теоретичні питання фразеології. Харків: Вища школа, 2004. 134 с.
Аничков И. Е. Труды по языкознанию. С.-П.: Наука, 2000. С. 11-12.
Антрушина Г.Б., Афанасьева О.В., Морозова Н.Н. Лексикология английского языка: Учебное пособие для студентов. М.: Дрофа, 2005. 286с.
Арбекова Т.И. Лексикология английского языка (практический курс). Учеб. пособие для 2-3 курсов ин-тов и фак. иностр. яз. М.: «Высшая школа», 2001. 240с.
Арнольд В. В. Лексикология современного английского языка. М.: Издательство иностранной литературы, 2003. С. 188-193.
Арнольд И.В. Лексикология современного английского языка (пособие для студентов английских отделений педагогических институтов). М.: Издательство «Просвещение», 2004. 346 с.
Арсентьева Е.Ф. Фразеология и фразеография в сопоставительном аспекте (на материале русского и английского языков). Казань, 2006. 253с.
Ахманова О. С. Словарь лингвистических терминов. Изд. 4-е, стереотипное. М.: Ком-Книга, 2007. 576 с.
Большой англо-русский фразеологический словарь: Около 20000 фразеологических единиц / А.В. Кунин.- 6-е изд., исправл. М.: Живой язык, 2005. 944 с.
Клименко Н.Ф. Словотворча структура і семантика складних слів у сучасній українській мові. К.: Наукова думка, 2009. 252 с.
Мостовий М.Т. Лексикологія англійської мови. Харків: Основа, 2003. 256 с.

References

- Alefirenko, M.F. (2004). Teoretichni pitannja frazeologiji. Harkiv: Vishha shkola.
Anichkov, I. E. (2000). Trudy po jazykoznaniju. S.-P.: Nauka, 11-12.
Antrushina, G.B., Afanas'eva, O.V., Morozova, N.N. (2005). Leksikologija anglijskogo jazyka: Uchebnoe posobie dlja studentov. M.: Drofa.
Arbekova, T.I. (2001). Leksikologija anglijskogo jazyka (prakticheskij kurs). Ucheb. posobie dlja 2-3 kursov in-tov i fak. inostr. jaz. M.: «Vysshaja shkola».
Arnol'd, V.V. (2003). Leksikologija sovremennogo anglijskogo jazyka. M.: Izdatel'stvo inostrannoju literatury, 188-193.
Arnol'd, I.V. (2004). Leksikologija sovremennogo anglijskogo jazyka (posobie dlja studentov anglijskih otdelenij pedagogicheskikh institutov). M.: Izdatel'stvo «Prosveshhenie».
Arsent'eva, E.F. (2006). Frazeologija i frazeografija v sopostavitel'nom aspekte (na materiale russkogo i anglijskogo jazykov). Kazan' .
Ahmanova, O.S. (2007). Slovar' lingvisticheskikh terminov. Izd. 4-e, stereotipnoe. M.: KomKniga.
Bol'shoj anglo-russkij frazeologicheskij slovar': Okolo 20000 frazeologicheskikh edinic / A.V. Kunin.- 6-e izd., ispravl. M.: Zhivoj jazyk, 2005.
Klimenko, N.F. (2009). Slovtvorcha struktura i semantika skladnih sliv u suchasnij ukraïns'kij movi. K.: Naukova dumka.
Mostovij, M.T. (2003). Leksikologija anglijs'koï movi. Harkiv: Osnova.

Стаття надійшла до редакції 14.09.2019 р.